

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DOĞU ANADOLU KALKINMA

AJANSI

2014 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2015

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	8

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kalkınma Ajanslarının kuruluşu, görev ve yetkileri ile koordinasyonu “5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun” ile düzenlenmiştir.

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı muhasebe işlemlerini 28/09/2006 tarihli ve 26303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmekte olup, mali rapor ve tablolarını Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre hazırlamaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Bilanço yılsonlarında, Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu ve Mizan ise aylık dönemler halinde Muhasebe Birimi tarafından üretilmektedir. Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu üçer aylık dönemler itibariyle Kurumun internet sitesinde yayımlanmaktadır. Mizanlar ise üçer aylık dönemler itibariyle Kamu Hesapları Bilgi Sistemi içinde yer alan Genel Yönetim Mali İstatistikleri Uygulaması bölümüne girilmektedir.

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 22'nci ve devamı maddelerine göre bütçe taslağı çalışma programı ile birlikte Ağustos ayında Yönetim Kuruluna sunulmakta ve Yönetim Kurulu tarafından kabul edildikten sonra Eylül ayında Kalkınma Bakanlığına gönderilmekte, Bakanlık da Aralık ayında bütçe ile ilgili görüşünü bildirmektedir.

Ajansın 2014 yılı bütçe uygulama sonuçları aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Bütçe Gideri Uygulama Sonuçları

Gider Kalemleri	Tahmin Edilen Miktar (TL) (A)	2014 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları (TL) (B)	Oran(%) (B/A)	Gider Kaleminin Gerçekleşen Bütçe İçindeki Oranı (%)
1.Genel Hizmetler	20.499.089,97	8.685.538,65	42,37%	16,67%
1.1.Genel Yönetim Hizmetleri	15.038.314,97	5.332.515,69	35,45%	10,23%
1.2.İzleme Değerlendirme	396.000,00	99.409,61	25,10%	0,19%
1.3.Plan, Program ve Proje Hizmetleri	270.000,00	188.441,93	69,79%	0,36%
1.4.Araştırma ve Geliştirme	2.537.775,00	1.336.599,52	52,66%	2,56%
1.5.Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri	2.257.000,00	1.728.571,90	76,58%	3,32%
2.Proje ve Faaliyet Destekleme Hizmetleri	102.142.649,22	43.397.501,27	42,49%	83,33%

2.1.Doğrudan Finansman Destekleri	101.586.340,23	42.841.192,28	42,17%	82,26%
2.4. Teknik Destekler	556.308,99	556.308,99	100%	1,07%
TOPLAM	122.641.739,19	52.083.039,92	42,47%	100,00%

Tablo 2: Bütçe Geliri Uygulama Sonuçları

Gelir Kalemleri	Tahmin Edilen Miktar (TL)	2014 Bütçe Uygulama Sonuçları (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
1.Merkezi Yönetim Bütçesinden Aktarılabacak Paylar	24.571.000,00	14.210.000,00	57,83%
2.İl Özel İdarelerinden Aktarılabacak Paylar	1.661.416,57	1.270.099,57	76,45%
3.Belediyelerden Aktarılabacak Paylar	1.824.079,08	1.748.708,12	95,87%
4.Sanayi ve Ticaret Odalarından Aktarılabacak Paylar	67.018,40	10.308,76	15,38%
5.Avrupa Birliği ve Diğer Uluslararası Fonlardan Sağlanan Kaynaklar	0,00	0,00	0,00%
6.Faaliyet Gelirleri	1.834.800,00	2.124.341,65	115,78%
7.Bağış Ve Yardımlar	39.750.000,00	35.648.355,12	89,68%
9.Bir Önceki Yılda Devreden Gelirler*	52.933.425,15	0,00	0,00%
TOPLAM	122.641.739,20	55.011.813,22	44,86%

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansının 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İç Denetçi İstihdam Edilememesi

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 18'inci maddesinde, Ajansın bir iç denetçi istihdam edeceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un denetimi düzenleyen 25'inci maddesinde;

"Ajanslarda iç ve dış denetim yapılır.

İç denetimde; ajansın faaliyetleri, hesapları, işlemleri ve performansı yönetim kurulu başkanı veya genel sekreter ile bir iç denetçi tarafından denetlenir. İç denetim raporları yönetim kuruluna ve kalkınma kuruluna sunulur." denilmiştir.

Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında;

"İç denetçi, Genel Sekreter aracılığıyla, altı aylık raporu Yönetim Kuruluna, yıllık raporu ise Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kuruluna sunar. Genel Sekreter bu raporlara görüşlerini ekleyerek altı aylık raporu Yönetim Kuruluna ve yıllık raporu ise Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kuruluna sunar." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme rağmen, Doğu Anadolu Kalkınma Ajansında iç denetçi istihdam edilemediği görülmüştür. Ajans tarafından iç denetçi istihdamı için birçok kez ilana çıkıldığı, ancak yeterli düzeyde başvuru olmadığı anlaşılmıştır.

Ajansın hesap ve işlemlerinin denetlenmesi ve bu konuya ilişkin bir iç denetim raporunun mevzuatın öngördüğü şekilde atanmış iç denetçiler tarafından hazırlanması kurum açısından büyük önem taşımaktadır. Söz konusu raporun Ajansın karar organı olan Yönetim Kuruluna sunulması yine aynı şekilde Kalkınma Kurulunda görüşülmesi sonuçları bakımından önemlidir. Dolayısıyla mevcut durumda iç denetçi istihdam edilememesi Ajansın hesap ve işlemlerinin her türlü riske açık olmasına yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Her personel alım ilanına çıkıldığında İç Denetçi alımı için de ilana çıkıldığını, fakat herhangi bir başvuru gelmediği için istihdam edilemediği, 2015 yılı içerisinde personel alımı için gerekli izinler alınmış olup İç Denetçi alımı için de ilana çıkılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuzda tespit edilen hususa idare tarafından da iştirak edilmiş ve iç denetçi istihdamı için gayret gösterileceği belirtilmişse de, geçmişte Ajans tarafından bu yol denenmiş ancak yeterli başvuru alınmamıştır.

Ajansta iç denetçi istihdam edilememesi, idarenin kendi inisiyatifinin dışında, kalkınma ajansları mevzuatında belirlenen koşulların uygulamada iç denetçi alımını zorlaştırmasından kaynaklanmaktadır.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 18 inci maddesinde;

“Uzman personel ve iç denetçi, hukuk, iktisat, maliye, işletme, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, istatistik, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, matematik, sosyoloji, mimarlık, şehir ve bölge plânlama ile mühendislik dallarından veya bunlara denkliği Yüksek Öğretim Kurulunca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından lisans düzeyinde mezun olmuş, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında İngilizce dilinden en az 70 puan almış veya buna denk kabul edilen uluslararası geçerliliği bulunan belgeye sahip adaylar arasından istihdam edilir. Ayrıca, iç denetçide kamuda denetim elemanı olarak en az on yıl çalışmış olma şartı aranır.” hükümleri yer almaktadır.

Kalkınma ajanslarının kendi kuruluş kanunlarında iç denetçi istihdam koşullarının ağır olmasından dolayı iç denetçi istihdamında sıkıntılar yaşanmakta ve bu durum ajansın hesap ve işlemlerinin her türlü riske açık olmasına yol açmaktadır.

7. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****BİLANÇO****01.01.2014 - 31.12.2014**

AKTİF				PASİF			
1 DÖNEN VARLIKLAR			41.447.231,37	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			488.931,06
10 HAZİR DEĞERLER		32.449.189,11		32 FAALİYET BORÇLARI		96.845,15	
102 BANKA HESABI	32.449.189,11			320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	96.845,15		
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR				33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		151.015,25	
12 FAALİYET ALACAKLARI		3.592.548,79		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	151.015,25		
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.937.629,20			36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		241.070,66	
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	1.608.070,45			360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	152.267,35		
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	46.849,14			361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	88.803,31		
14 DİĞER ALACAKLAR		3.665,14		38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI			
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	3.665,14			4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			507.176,03
15 STOKLAR				47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		507.176,03	
16 ÖN ÖDEMELER		5.297.370,98		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	507.176,03		
163 PROJE AVANSLARI	5.297.370,98			5 ÖZ KAYNAKLAR			41.015.124,28
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER		104.457,35		50 NET DEĞER		338.331,62	
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	104.457,35			500 NET DEĞER HESABI	338.331,62		
2 DÜRAN VARLIKLAR			564.000,00	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		67.326.051,83	
25 MADDİ DÜRAN VARLIKLAR		564.000,00		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	67.326.051,83		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	1.931,70			58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-17.803.316,91	
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	272.149,83			580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-17.803.316,91		

				HESABI (-)			
252 BİNALAR HESABI	600.000,00			59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI			-8.845.942,26
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-310.081,53			591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-8.845.942,26		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR							
260 HAKLAR HESABI	23.780,42						
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	369.945,40						
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-393.725,82						
AKTİF TOPLAMI			42.011.231,37	PASİF TOPLAMI			42.011.231,37
9 NAZİM HESAPLAR			127.118.596,63	9 NAZİM HESAPLAR			127.118.596,63
90 ÖDENEK HESAPLARI		70.558.699,27		90 ÖDENEK HESAPLARI		70.558.699,27	
900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	70.558.699,27			901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	70.558.699,27		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI		1.763.875,40		91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI		1.763.875,40	
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.763.875,40			911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	1.763.875,40		
92 TAAHHÜT HESAPLARI		54.796.021,96		92 TAAHHÜT HESAPLARI		54.796.021,96	
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	27.398.010,98			920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	27.398.010,98		
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	27.398.010,98			921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	27.398.010,98		
GENEL TOPLAM			169.129.828,00	GENEL TOPLAM			169.129.828,00

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

GELİR				GİDER			
Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Gelirin Türü	Cari Yıl 2014	Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Giderin Türü	Cari Yıl 2014
600	1	Merkezi Yönetim Bütçesinden Aktarılan Paylar	14.210.000,00	630	1	Personel Giderleri	3.662.429,5
600	2	İl Özel İdaresi Payları	1.270.099,57	630	2	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.194.541,18
600	3	Belediye Payları	1.826.487,56	630	3	Transferler	43.397.501,27
600	4	Sanayi ve Ticaret Odası Payları	66.658,34	630	7	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	22.103.368,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

600	6	Faiz Gelirleri ve Diğer Faaliyet Gelirleri	2.360.432,28				
600	7	Kamu Kurum ve Kuruluşlarından	35.925.146,94				
	Genel Toplam		55.658.824,69			Genel Toplam	74.357.839,95
	Faaliyet Sonucu (+/-)		-18.699.015,26				

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>